

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини
за освітньою програмою
«Міжнародні економічні відносини»

на тему: «**УДОСКОНАЛЕННЯ ІМПОРТУ ТОВАРІВ
СТОМАТОЛОГІЧНОГО СЕКТОРУ (НА ПРИКЛАДІ DENTAL TOP SERVICE
(СДЕРОТ, ІЗРАЇЛЬ))»»**

Виконавець:

студентка ФМЕ, гр. 43М

Левандовська Вікторія Сергіївна _____

/ підпис /

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Уханова Інна Олегівна _____

/ підпис /

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність кваліфікаційної роботи. Економічні та торговельні місії Ізраїлю знаходяться в авангарді зусиль ізраїльського уряду щодо успішної інтеграції країни на зовнішні ринки. Уряд постійно працює над забезпеченням розвитку експорту Ізраїлю, просуває положення укладених угод про вільну торгівлю, підтримує та розвиває міжурядові відносини і вирішує питання регуляторних бар'єрів, які впливають на ізраїльську промисловість, пропонує програми підтримки, спрямовані на допомогу компаніям у їхній міжнародній діяльності. З цією ж метою створено географічні відділи, які керують мережею професійних комерційних аташе по всьому світу: Європа, Америка, Азіатсько-Тихоокеанський регіон, Китай, Індія, Африка та Близький Схід.

Підприємства та організації Ізраїлю активно задіяні до імпоротної діяльності, вони дедалі більше визнають стратегічну важливість закупівель з-за кордону, щоб отримати продукти, сировину та послуги за нижчою ціною, кращої якості та ще більшої різноманітності, що допоможе покращити ефективність їхнього бізнесу. Фактично, сьогодні більше компаній стурбовані ефективним впровадженням процесу імпорту, проте імпорт — це серйозне, складне завдання в динамічно мінливому, дуже невизначеному та складному міжнародному бізнес-середовищі. Вищевикладене актуально і для товарів стоматологічного сектору. Імпорт стоматологічних матеріалів та обладнання має для Ізраїлю особливу цінність як для країни з розвиненим стоматологічним туризмом.

Між тим, академічні дослідження імпоротної діяльності фірм залишаються відносно позаду розвитку практики в цій галузі. Це дивно, тому що імпортер зазвичай є основною рушійною силою процесу інтернаціоналізації іноземного виробника через пошук замовлень, спільне створення нових продуктів/послуг, а також пропозиції ідей для розширення бізнесу, імпортер виконує важливі завдання, виконує певні функції, такі як управління запасами, складування та розподіл, які є життєво важливими для успіху.

Серед дослідників питань та проблем здійснення імпорту на рівні підприємства слід відзначити таких закордонних та українських авторів як Х. Кастіледжо, А. Еспозіто, Д. Говіна, А. Білдже, Е.О. Ковтун, І.М. Манаєнко. Існуюча література стосується різноманітних тем імпортних стратегій, стратегічної імпоротної діяльності багатонаціональних підприємств, імпорту малих та середніх підприємств, зовнішній торгівлі суб'єктів господарчої діяльності. Між тим майже не існує досліджень, присвячених імпорту товарів стоматологічного сектору на рівні окремого підприємства. Вищевикладене обумовило вибір теми кваліфікаційної роботи, її мету та завдання.

Метою роботи є дослідження імпорту товарів стоматологічного сектору Dental top service та визначення напрямів його удосконалення.

Поставлена мета обумовила формулювання **завдань кваліфікаційної роботи:**

- дослідити поняття та особливості імпорту товарів;
- узагальнити тенденції та чинники розвитку світового ринку стоматологічних товарів;
- узагальнити методи оцінки товарного імпорту підприємства;

- надати організаційно-економічну характеристику Dental top service на ізраїльському ринку імпортованих стоматологічних товарів;
- проаналізувати показники імпорту стоматологічного обладнання та матеріалів Dental top service;
- здійснити SWOT-аналіз чинників впливу на імпорт стоматологічного обладнання та матеріалів Dental top service;
- розробити заходи з удосконалення імпорту «Dental top service» за рахунок зниження витрат;
- проаналізувати ефективність заходів з удосконалення імпорту «Dental top service» за рахунок зниження витрат.

Об’єктом дослідження виступає імпорт товарів стоматологічного сектору.

Предмет дослідження - науково-теоретичні положення та практичні рішення удосконалення імпорту товарів стоматологічного сектору.

У роботі знайшли застосування такі **методи** дослідження як аналіз і синтез, узагальнення – для дослідження теоретичних засад імпорту товарів стоматологічного сектору; графічний метод, SWOT-аналіз, методи статистики для представлення даних стосовно структури та динаміки імпорту.

Інформаційна база кваліфікаційної роботи складається з праць українських і зарубіжних авторів з питань імпорту та зовнішньої торгівлі підприємств, офіційних даних та звітності Dental top service.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (118 найменування). Загальний обсяг роботи становить 167 сторінок. Основний зміст викладено на 130 сторінках. Робота містить 44 таблиці, 39 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи опубліковано тези:

1. Levandovska V., Development factors of the world market for dental goods. Збірник наукових робіт за підсумками студентської дистанційної науково-практичної конференції «Минуле, Сучасне, Майбутнє», Одеса: ОНЕУ, 2023.
2. Левандовська В.С., Уханова І.О. Сучасні тенденції регіонального розрізу світового ринку стоматологічних товарів. Збірка наукових робіт кафедри МЕВ Одеського національного економічного університету «World economy and International economic relation» Одеса. 2023 (у друці).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ІМПОРТУ ТОВАРІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО СЕКТОРУ**» розглядаються сутність і особливості імпорту товарів стоматологічного сектору, узагальнено чинники, що здійснюють вплив на імпорт стоматологічних товарів та розвиток світового ринку стоматологічних матеріалів та обладнання, визначаються методи аналізу імпорту підприємства.

У другому розділі «**АНАЛІЗ ІМПОРТУ ТОВАРІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО СЕКТОРУ DENTAL TOP SERVICE**» охарактеризовано та проаналізовано фінансово-господарську діяльність та особливості організації імпорту Dental top service, досліджено чинники, що впливають на імпорт підприємства, проаналізовано головні показники імпорту Dental top service.

У третьому розділі «**УДОСКОНАЛЕННЯ ІМПОРТУ ТОВАРІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО СЕКТОРУ DENTAL TOP SERVICE**» обґрунтовано шляхи удосконалення імпорту Dental top service стоматологічних товарів за рахунок зниження транспортних витрат підприємства.

ВИСНОВКИ

Таким чином, після проведеного у кваліфікаційній роботі бакалавра дослідження можна дійти наступних висновків.

Отже, імпортні операції – це операції, здійснюють ввезення внутрішній ринок товару, закупленого в іншій країні. Якщо взяти до уваги основні критерії ефективності комерційних угод та специфіку змісту та виконання імпортного контракту, то найбільш загальними факторами його ефективності можна вважати такі: ступінь ефективності ринку збуту фірми-імпортера; суттєві умови договору купівлі-продажу імпортного товару; обмежують чинники, що визначають бюджет договору.

Галузеві звіти та статистика за обсягом продажів, за продуктами та кінцевими користувачами у 2021 році демонструє, що світовий ринок стоматологічного обладнання матиме стабільне зростання на рівні 7,7%, оцінене у 6,13 мільярда доларів США, який, як очікується, зросте до 11,96 мільярда доларів США до 2030 року. У 2022 році Азіатсько-Тихоокеанський регіон був найбільшим регіоном на світовому ринку стоматологічного обладнання та витратних матеріалів. Західна Європа була другим за величиною регіоном на світовому ринку стоматологічного обладнання та витратних матеріалів. Африка. був найменшим регіоном на світовому ринку стоматологічного обладнання та витратних матеріалів.

Аналіз імпортних операцій провадиться з такими цілями: оцінити рівень ефективності імпортних операцій, виявити фактори, що впливають на ефективність імпортних операцій та оцінити рівень їх впливу; спрогнозувати подальший розвиток імпортних операцій. Основні напрями аналізу імпортних операцій включають: аналіз витрат за організацію імпортних операцій; прибутки від організації імпортних операцій; аналіз структури та динаміки імпортних операцій; фактори, що впливають на ефективність імпортних операцій. Аналіз ефективності імпортової діяльності розраховуємо шляхом оцінки економічної ефективності та шляхом розрахунку інтегрального показника. Аналіз ефективності у разі слід розглядати для перепродажу й у власного споживання. Факторний аналіз необхідний оцінки впливу різних чинників на імпортовою діяльність та її ефективність. Як чинники розглядаємо інфляцію, курс долара, вплив обсягу імпорту з прибутку підприємства, вплив обсягу імпорту на транспортні витрати.

У другому розділі було проведено аналіз імпоротної діяльності підприємства «Dental top service», яке займається продажем безпечних зуботехнічних та стоматологічних матеріалів та обладнання високої якості та завжди готова запропонувати своїм клієнтам найкращі товари. Постачальники компанії — виробники зі світовим ім'ям, які багато років працюють над створенням та удосконаленням власної продукції і досягли лідируючих позицій у своїй справі. Базовими умовами поставки імпорту, які використовує «Dental top service» та іноземні підприємства в основному є ДАТ з використанням судна та автомобільного транспорту. Повна собівартість продукції «Dental top service» формується з купівельної імпоротної вартості, транспортних витрат, витрат на збут і витрат на оплату праці, інших витрат.

Зазначається негативна динаміка імпорту матеріалів в 2020 році порівняно з 2019 – падіння становило понад 40%. Також у 2020 році відбулося зниження постачання обладнання на 30,31%. Можна зробити висновок, що у 2020 році структура імпорту змінилася. Частки стоматологічних матеріалів та обладнання зрівнялися (різниця становить соті долі відсотків). Це зумовлено скороченням обсягів поставок імпортованих товарів через пандемію, підприємство скоротило імпортовані закупівлі товарів взагалі, особливо – стоматологічних матеріалів. Однак постачання обладнання знижено було меншою мірою через виконання довгострокових договорів. У 2021 році обсяги постачання матеріалів збільшилися незначно, їх частка також зросла, оскільки деякі довгострокові договори щодо постачання обладнання закінчили дію. Загалом зміни структури імпорту за аналізований період несуттєві. У 2021 році відбулося подальше зниження частки вартості товарів у загальній системі імпортованих витрат до 52%. Зросла частка накладних видатків до 14%, що пов'язане із поступовим зростанням вартості транспортно-експедиторського обслуговування. Зазначається збільшення ефективності імпорту. В 2019 році ефективність імпорту становила 1,8, а 2021 року вона зросла до 1,94. Між тим, у разі подальшого зниження рентабельності імпорту товарів для компанії стане збитковим. У зв'язку з цим необхідно передбачити низку заходів щодо підвищення ефективності імпортованих операцій. Для цього потрібно розуміти, які фактори мають максимальний вплив. Максимальний вплив на прибуток має курс долара. Далі слідує фактор транспортних витрат та інфляції. Фактор обсягу закупівлі має негативний вплив – це означає, що зі збільшенням обсягу закупівлі відбувається зниження витрат.

Проведений аналіз імпоротної діяльності підприємства «Dental top service», а також тенденцій ринку стоматологічних товарів надав можливість виконати та побудувати SWOT – аналіз, який демонструє, що підприємство може продемонструвати зниження ефективності імпорту через підвищення витрат, інфляції, курсу долара. Компанія може розширити закупівельний асортимент та вийти на нові ринки збуту продукції стоматологічного сектору. Крім того, вона працює з давніми покупцями своєї продукції на ринку Ізраїлю, не приділяючи уваги подальшому просуванню на ринку через активні маркетингові дії.

У третій главі було розроблено проект підвищення ефективності імпортованої діяльності. У другому розділі було виявлено зниження рентабельності імпорту, що означає збільшення витрат на імпорт порівняно з прибутком від імпортованих операцій. У цьому виявлено зниження обсягу витрат за імпорт. Аналіз структури та динаміки

витрат на імпорт показав зростання накладних витрат, куди входять витрати на транспорт. Звідси можна дійти невтішного висновку необхідність зниження частки витрат за транспорт у структурі витрат на імпортні операції. Слід зазначити, що розрахунок рентабельності показав пряму залежність між обсягом імпортних матеріалів, що привозяться, і рентабельністю підприємства.

Отже, з урахуванням проведеного аналізу можна дійти невтішного висновку необхідність перегляду логістичної схеми поставки. Найбільш доцільним варіантом вирішення проблеми вважаємо збільшення обсягів сировини в кожній поставці та скорочення кількості поставок на рік. Ця система постачання вимагає чіткого складання замовлення. І тому необхідно забезпечити виробництво відповідним програмним забезпеченням. Головною метою встановлення програмного забезпечення є ефективно управління запасами при зниженні кількості поставок та збереженні їх обсягу за тоннажем. Так, наприклад, українські розробники програмного забезпечення Торгсофт пропонують серед можливостей програм для аналітики ABC і XYZ аналіз. Він дозволить проаналізувати асортимент та визначити на підставі обсягу й рівномірності продажів, які товари повинні бути в достатній кількості, а які, навпаки, можна виводити з асортименту. У програмі Торгсофт для ABC-аналізу зазначено оптимальне процентне співвідношення категорій 80-95-100. У прогнозі очікується скорочення частки витрат за імпортні операції у загальній собівартості продукції з допомогою транспортних витрат, зниження витрат за імпортні операції з допомогою скорочення транспортних витрат.

Частка транспортних витрат скорочується у прогностному періоді до 7,62% проти 14% у 2015 році. Зазначаємо збільшення ефективності у прогностному періоді до 11,12 проти 10,36 у 2015 році. За рахунок зростання частки прибутку у виручці за імпортним товаром буде збільшено рентабельність до 16,1%. На тлі збереження виручки з імпорту очікуємо зниження індексу зростання транспортних витрат - він буде негативним. За рахунок цього негативними будуть загальні витрати. У разі скорочення транспортних витрат очікується збільшення інтегрального показника.

АНОТАЦІЯ

Левандовська В.С., «Удосконалення імпорту товарів стоматологічного сектору (на прикладі Dental top service (Сдерот, Ізраїль))».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023 р.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є імпорт товарів стоматологічного сектору.

У роботі розглядаються сутність і особливості імпорту товарів стоматологічного сектору, узагальнено чинники, що здійснюють вплив на імпорт стоматологічних товарів та розвиток світового ринку стоматологічних матеріалів та обладнання, визначаються методи аналізу імпорту підприємства.

Охарактеризовано та проаналізовано фінансово-господарську діяльність та особливості організації імпорту Dental top service, досліджено чинники, що

впливають на імпорт підприємства, проаналізовано головні показники імпорту Dental top service.

Обґрунтовано шляхи удосконалення імпорту Dental top service стоматологічних товарів за рахунок зниження транспортних витрат підприємства.

Ключові слова: імпорт, ринок стоматологічних матеріалів, ринок стоматологічного обладнання, витрати на імпорт, умови постачання, зовнішня торгівля, зовнішньоекономічна діяльність.

ANNOTATION

Levandovska V.S., "Improving the import of goods in the dental sector (on the example of Dental top service (Sderot, Israel))".

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in the specialty 292 "International Economic Relations" under the educational program "International Economic Relations". – Odesa National University of Economics. – Odesa, 2023

The bachelor's qualification work consists of three sections. The object of the study is the import of goods from the dental sector.

The work examines the essence and peculiarities of the import of goods in the dental sector, summarizes the factors influencing the import of dental goods and the development of the world market of dental materials and equipment, and defines the methods of analyzing the company's imports.

The financial and economic activity and peculiarities of the organization of the import of Dental top service are characterized and analyzed, the factors affecting the import of the enterprise are investigated, the main indicators of the import of Dental top service are analyzed.

Ways to improve the import of Dental top service dental products by reducing the transport costs of the enterprise are substantiated.

Keywords: import, market of dental materials, market of dental equipment, import costs, terms of supply, foreign trade, foreign economic activity.